

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 22/2022)

София, 1 юни 2022 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 26.05.2022 г.	3
1.1	Засети площи с есенни култури	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	5
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележки: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 26.05.2022 г.

1.1 Засети площи с есенни култури

По оперативни данни, към 26 май 2022 г. площите за реколтиране с пшеница са без съществена промяна на годишна база. Увеличение на площите спрямо същия период на миналата година се отчита при маслодайната рапица (с 1,2%) и ръжта (с 15,5%), а намаление – при ечемика (с 5,1%) и тритикалето (11,4%).

Площи за реколтиране с основни есенни култури към 26.05.2022 г., ха

	27.05.2021	26.05.2022	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 164 609	1 159 795	-0,4%
ечемик	123 301	117 012	-5,1%
маслодайна рапица	130 084	131 650	1,2%
ръж	7 368	8 507	15,5%
тритикале	16 547	14 663	-11,4%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

1.2 Засети площи с пролетници

На този етап засетите площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно са съответно с 12% и 2,6% над миналогодишните, докато при пролетния ечемик са засети с 48,9% по-малко площи спрямо същия период на 2021 г.

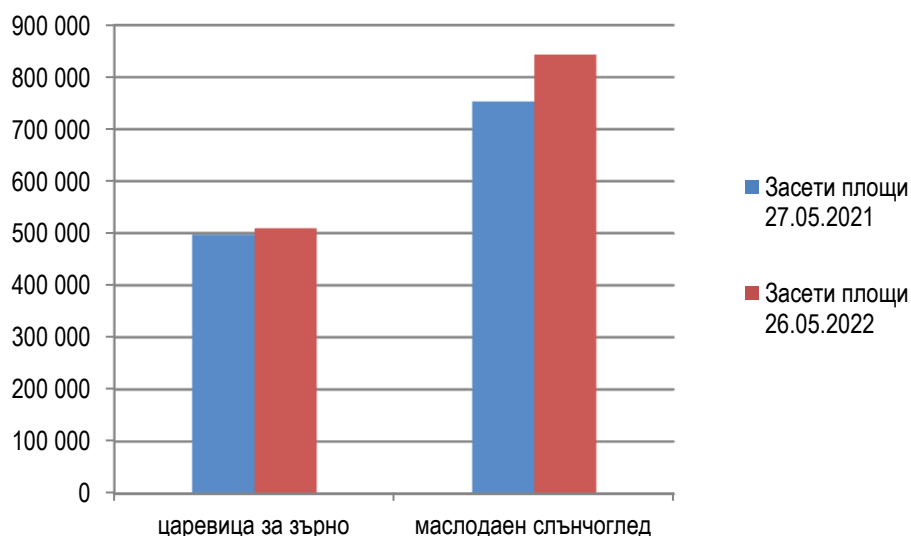
Разсадените площи с тютюн от типовете „Ориенталски“, „Вирджиния“ и „Бърлей“ изостават с между 17% и 31,8% спрямо аналогичния период на миналата година.

Засети площи с основни пролетници към 26.05.2022 г., ха

	27.05.2021	26.05.2022	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	753 090	843 377	12,0%
царевица за зърно	497 055	509 853	2,6%
пролетен ечемик	2 693	1 376	-48,9%
тютюн Ориенталски	1 731	1 180	-31,8%
тютюн Вирджиния	300	249	-17,0%
тютюн Бърлей	170	129	-24,1%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 26.05.2022 г.,
сравнено със същия период на 2021 г.**

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Като цяло, последните оперативни данни сочат увеличение на засадените открити площи с основни видове зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди спрямо година по-рано, което е в широките граници от 1,4% (дини) до 81,3% (зеле). Единствено при площите с пипер на открито се наблюдава изоставане – с 6,8%.

Засега добитите количества зеле, картофи и ягоди са с между 10,7% и 54,3% под нивата отпреди една година, като при зелето и ягодите това се обяснява с по-ниските средни добиви до момента, а при картофите – с по-бавен темп на прибиране на реколтата.

Общо за периода от началото на 2022 г. до 26 май, в страната са произведени 6,7 хил. тона оранжерийни краставици и 1,6 хил. тона оранжерийни домати, което е съответно с 44,6% и 11,4% по-малко на годишна база.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 26.05.2022 г.

	26.05.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	7 712	47	751	1 598	9,5%	-42,0%	-41,3%	1,1%
зеле	319	41	756	1 844	81,3%	46,4%	-10,7%	-39,0%
дини	2 231	*	*	*	1,4%	-	-	-
пъпеши	1 323	*	*	*	45,1%	-	-	-
пипер на открито	1 140	*	*	*	-6,8%	-	-	-

	26.05.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
домати на открито	1 055	*	*	*	12,1%	-	-	-
краставици на открито**	184	*	*	*	26,3%	-	-	-
ягоди на открито	860	329	613	186	46,0%	23,2%	-54,3%	-63,0%
домати в оранжерии	364	56	1 582	2 825	8,3%	-22,2%	-11,4%	13,9%
краставици в оранжерии	261	117	6 658	5 691	-6,8%	-29,1%	-44,6%	-21,8%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* няма данни

**вкл. корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Към 26 май 2022 г. са добити 411 тона череша - с 56,3% повече спрямо предходната година, поради по-ранно прибиране на реколтата тази година.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

На този ранен етап продукцията от маслодайна роза бележи ръст от 76% на годишна база, до 2,2 хил. тона, в резултат от увеличение както на реколтираните площи (с 26,5%), така и на средния добив (с 39,2%).

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

При липса на отчетени количества както за последната седмица, така и за съответния период на миналата година, увеличението на общия експорт на пшеница и ечемик през Пристанище Варна¹ от началото на пазарния сезон до момента се запазва на ниво от респективно 86% и 74,5% на годишна база. Все още през порта не са преминавали товари с рапица от реколтата `2021 за износ.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 30% от общия експорт на пшеница, царевича и ечемик и под 20% от този на слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.07.2020 – 29.05.2021	05.07.2021 – 29.05.2022	Изменение на годишна база
пшеница	686 631	1 277 100	86,0%
ечемик	51 039	89 076	74,5%
рапица	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към края на м. май 2022 г. няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общо изнесеното количество царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на септември 2021 г. досега (включващо 1,4 хил. тона за последната седмица) е с над два пъти повече от отчетеното по същото време на миналия сезон. През порта не е реализиран експорт на слънчоглед от реколта `2021.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	30.08.2020 – 29.05.2021	30.08.2021 – 29.05.2022	Изменение на годишна база
царевица	326 974	711 129	117,5%
слънчоглед	16 865	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2021 г. за есенните и м. септември 2021 г. за пролетните култури) до 29 май 2022 г. не е осъществен внос на пшеница, ечемик, рапица и слънчоглед през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас. През „Пристанище Варна“ ЕАД са доставени 3,9 хил. тона царевица.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 20/2022, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за март 2022 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 20/2022, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 26 май 2022 г. се наблюдава леко покачване на средните изкупни цени на хлебна и фуражна пшеница за страната, с по 0,3% на седмична база. Слънчогледът поевтинява с 3,6%, а царевичата продължава да се търгува на същата цена като през предходната седмица.

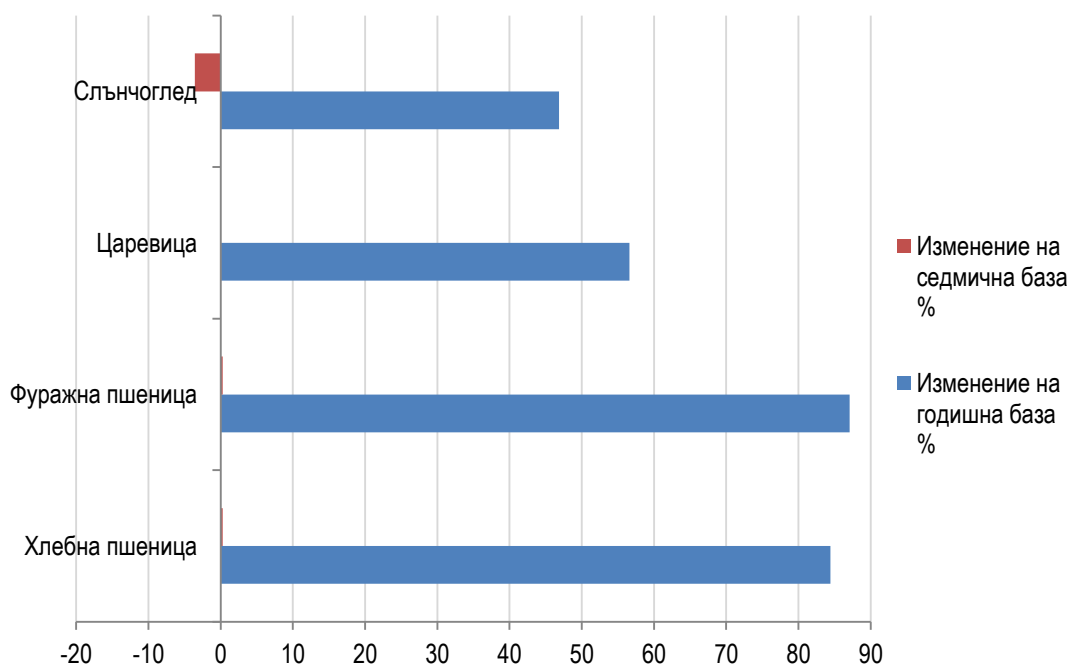
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 25.05.2022 г., лв./тон без ДДС

	26.05.2021	18.05.2022	25.05.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	392	721	723	84,4	0,3
Фуражна пшеница	379	707	709	87,1	0,3
Ечемик	280	*	*	-	-
Царевица	401	628	628	56,6	0,0
Слънчоглед	1 031	1 570	1 514	46,8	-3,6
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от Министерство на земеделието.
* Няма данни

Сравнявайки с аналогичния период на миналата година, цените на основните зърнени и маслодайни култури бележат ръст в границите от 46,8% до 87,1%, най-значителен при пшеницата.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 25.05.2022 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови изменения при предлагането на плодове и зеленчуци на тържищата са в посока надолу. Средно за страната, цените на едро на ябълки, зеле, краставици и домати се понижават от 0,7% (ябълки) до 7% (оранжерийни домати) на седмична база, а тази на картофите остава без промяна.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 27.05.2022 г., лв./кг

	28.05.2021	20.05.2022	27.05.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,75	1,03	1,03	37,3	0,0
домати (оранжерийни)	2,03	3,88	3,61	77,8	-7,0
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,54	3,24	3,04	97,4	-6,2
краставици (оранжерийни)	2,03	2,57	2,48	22,2	-3,5
краставици (внос)	1,44	2,13	2,00	38,9	-6,1
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	2,93	*	*	-	-
зеле	1,20	1,08	1,03	-14,2	-4,6
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,46	1,39	1,38	-5,5	-0,7
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Към края на м. май 2022 г. е налице значително поскъпване на домати спрямо година по-рано – със 77,8% за българските и с 97,4% за вносите. Чувствително по-високи на годишна база са и цените на краставиците (български оранжерийни и вносни) и картофите – в рамките на 22,2% - 38,9%. Същевременно, ябълките и зелето са поевтинели съответно с 5,5% и 14,2%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 27.05.2022 г.

